

The World Social Forum is an open meeting place for reflective thinking, democratic debate of ideas, formulation of proposals, free exchange of experiences and interlinking for effective action, by groups and movements of civil society that are opposed to neoliberalism and to domination of the world by capital and any form of imperialism, and are committed to building a planetary society directed towards fruitful relationships among Humankind and between it and the Earth.

Ur WSF:s principförklaring

Vad är European Social Forum (ESF)?

Ett socialt forum är en öppen mötesplats, vars innehåll skapas av de organisationer, individer och nätverk som deltar på forumet, antingen genom att resa dit för att delta i seminarier och workshops, eller genom att själva arrangera eller tala på seminarier och workshops under forumet. ESF är en del av den globala sociala forum-processen, som har pågått sedan 2001, då det första World Social Forum arrangerades i Porto Alegre i Brasilien. Kort efter att det första mötet avslutats, antog forumets brasilianska organisationskommitté och internationella råd en principförklaring för WSF, där man lade fast bl.a. att WSF ska förstås som en process, inte en enskild händelse, som för samman grupper och rörelser som arbetar mot nyliberalismen, för rättvisa och hållbarhet.

För att göra WSF-processen tillgänglig för folk som inte har möjlighet att närvara vid Världsförbundet, och för att skapa utrymme för att "föra hem" de teman som diskuteras på WSF och konkretisera dem, uppstod idén om att även organisera regionala forum. Det första European Social Forum (ESF) gick av stapeln i Florens i november 2002. Under fem dagar möttes 60 000 människor från sociala rörelser, NGOs, fackföreningar och politiska partier i hundratals seminarier, konferenser och workshops, för att diskutera sina visioner och strategier för ett rättvist, hållbart och demokratiskt Europa i världen. Sedan dess har ESF hållits i Paris 2003, London 2004 och Aten 2006. Nästa ESF kommer att hållas i Norden, i Malmö den 18-21 september 2008. Aktiviteter kommer även att ske i Köpenhamn.

Varför behöver vi ESF?

ESF skapar en enorm dynamik i det land och den region som står som värd för det. Konkret fungerar ESF som en arena för erfarenhetsutbyte, diskussion, nätverksbygge och planering av gemensamma initiativ och kampanjer. Mängder av aktörer kommer samman på ett sätt som man kanske inte trodde var möjligt.

ESF spelade en nyckelroll vid kraftsamlingen bland europeiska fackföreningar och organisationer mot EU-kommissionens förslag till tjänstedirektiv – genom mobiliseringarna kunde ett förslag som hotade arbetsrätt och offentlig välfärd förändras avsevärt. Ett annat exempel är de globala demonstrationerna innan Irakkriget bröt ut. Demonstrationssidén lyftes och spreds på ESF i Florens, och genom mobiliseringarna förändrades inställningen till kriget i Sverige, Danmark och flera avgörande EU-länder.

Mobilisering och inspiration

En av de mest självklara styrkorna är att de sociala forumen har stor mobiliserande effekt. De frågor som olika rörelser arbetar med görs tillgängliga för nya grupper. Mängder av aktörer drivs att arbeta tillsammans på vis man kanske inte trodde möjligt tidigare. Ett forum är en fantastisk kraftsamling, och ger mycket stor inspiration för deltagarna att upprätthålla det vardagliga engagemanget. Att komma samman med så många andra som arbetar med och brinner för liknande frågor ger energi till arbetet på lokal nivå. Vi är övertygade om att ESF i Norden både kommer att vitalisera arbetet för ett annat Europa och fungera som en injektion och kraftsamling för en bred opposition mot nyliberal och fackfientlig politik inom civilsamhället.

Allians- och nätverksbygge

Rent konkret tjänar ESF som en arena för nätverksbygge, för koordination och planering av gemensam politisk handling. Ett forum som helhet fattar inte beslut och binder inte sina deltagare vid några handlingsplaner, står det i WSF:s principförklaring. Men inom ESF skapas och underhålls naturligtvis många nätverk mellan deltagande organisationer och individer. Förutom de redan nämnda samarbetena så skapades på det senaste forumet i Aten det europeiska ”Public Services”-nätverket, som jobbar mot nedskärningar i den offentliga välfärden över hela Europa, och genom ESF-processen har det även skapats europeiska fackliga och feministiska nätverk, bara för att nämna några exempel. På det hela taget innebär ESF uppbyggandet av ett civilsamhälle som tidigare inte funnits på europeisk nivå – något som i sig är avgörande för att skapa ett mer demokratiskt, ekologiskt hållbart och rättvist Europa.

Man kan dela upp nätverksargumentet i två delar:

- Nya internationella kontaktytor

För många av de rörelser som är involverade i ESF håller Europa på att bli en allt mer självklar arena. Allt tal om globalisering och nätverkssamhälle till trots: inte förrän nu tycks kontaktytor börja uppstå som kan göra det befogat att tala om ett verkligt internationaliserat civilsamhälle. Internationalism är förstås ett gammalt nyckelord i vissa rörelserns verksamhet, men det har sällan varit viktigare än nu. Inom ESF finns utrymme för organisationer, och för individer på alla nivåer inom dem, att hitta nya kontaktytor med dem som arbetar med samma frågor som man själv på annat håll.

- Kontaktytor mellan olika typer av aktörer

Ett verkligt inkluderande forum öppnar för dialog, kontaktytor och möjliga alliansbyggen mellan sinsemellan olika typer av aktörer; med liknande mål, men olika styrkor, svagheter, kulturer och organisationsformer. Det kan handla om länkar mellan de nya rörelserna och fackföreningsrörelsen, mellan miljörörelsen och den globala rättviserörelsen, eller mellan policy- eller lobbyinriktade NGOs och nya folkrörelser som strävar efter massmobilisering.

Vi kan alltså använda forumarenan för att bättre förstå på vilket vis och i vilka lägen olika typer av aktörer kan dra nytta av varandras respektive kompetens och styrkor. I många lägen kommer vi inte att tycka likadant. Men vi kan alla dra strategisk nytta av att få klart för oss också var skiljelinjerna går, och var våra framtidsvisioner inte tycks kompatibla. Detta ger oss viktig kunskap om hur den arena ser ut där vi arbetar för förändring, och om det politiska handlingsutrymme som står till vårt förfogande.

Genom att arrangera ESF blir de nordiska länderna delaktiga i att bygga detta Europa, och vi tror att vi har mycket att bidra i det arbetet. Om man vill diskutera Europas framtid och position i världen på gräsrotsnivå, så finns det ingen bättre arena än ESF.

Varför ska man engagera sig på den europeiska arenan, världen är ju så mycket större?

EU och Europa-politiken är en maktfaktor som man inte kan bortse från. Oavsett vilken inställning man har till EU kvarstår det faktum att EU:s politik inverkar på de lokala och globala frågor vi arbetar med. Och om vi nu inte gillar den politik som förs, måste vi gemensamt i Europa formulera alternativen. Vi har mycket att lära av varandra och kan hitta ett större politiskt stöd för våra förslag tillsammans.

ESF och de andra sociala forumen kan bli en nystart för hur politik inom vänsterrörelsen i Sverige och Europa förs. Detta får inte förstås som att man enbart arbetar med Europafrågor, men att man faktiskt bör relatera till Europa och EU och dess roll i världen om man jobbar med såväl nationella som internationella frågor, eftersom det är på den arenan många av de politiska besluten tas idag.

Hur organiseras ESF?

Även om ett socialt forum skapas av de individer och organisationer som deltar, krävs dock en överordnad koordination av ramarna kring denna öppna mötesplats för att få till stånd ett forum, både vad gäller de praktiska arrangemangen på platsen som forumet hålls på och hur man koordinerar arbetet med programmet under forumdagarna.

Skapandet av det första ESF var en stor utmaning. Det fanns ju ingen organisatorisk struktur att tillgå på europeisk nivå, och heller ingen som kunde tillsätta arbetsgrupper eller utdela mandat av något slag. Lösningen blev en helt öppen process, där vem som helst (som kan skriva under WSF:s principförklaring) hade möjlighet att engagera sig i forumets framväxt. En lokal koordinationskommitté och ett öppet europeiskt råd där man fattar de övergripande besluten kring t.ex. teman skapades, kallat European Preparatory Assembly, EPA.

EPAs möten flyttar runt och hålls på olika platser runt om i Europa. Ungefär 150-250 personer brukar komma till mötena. Av dessa följer ungefär hälften processen kontinuerligt; den andra hälften är intresserade som passar på att närvara när mötet hålls på ett ställe som ligger bra till för dem. Inom EPA finns fyra arbetsgrupper, som arbetar med program, organisation, och med att utvidga nätverket av organisationer involverade i ESF-processen. Organisationsgruppen är den som har hand om de praktiska lokala arrangemangen (logistik) kring forumet som lokaler m.m., och domineras av det land som arrangerar forumet. Det senaste tillskottet till arbetsgrupperna är metod-gruppen, som arbetar med att utveckla forumformen och öka möjligheterna till deltagande och insyn i processen.

Förutom några få större, ofta kulturella arrangemang är de sociala forumens program helt skapat av de organisationer som deltar under forumet. Det betyder att organisationer från hela Europa kan föreslå seminarier och workshops som skall pågå under forumdagarna. Detta görs via ESF:s process-sida, där man registrerar sin organisation och sin programpunkt. Därefter kan man använda hemsidan till att hitta och kommunicera med samarbetspartners från hela Europa för att tillsammans skapa mer dynamiska programpunkter.

Hur kan vi jobba med ESF i Norden?

Även om forumet i huvudsak kommer att gå av stapeln i Malmö, är forumet ett gemensamt nordiskt arrangemang. Ett delat nordiskt värdskap fördelar arbetet och ekonomiska kostnader för arrangemanget och skapar en naturlig samlingspunkt för folkrörelser i Norden. Vi tror att ett samnordiskt ESF kan vitalisera det nordiska civilsamhället genom att skapa starkare band och nya kontakter, både inom och utom de nordiska länderna.

Det finns i princip tre möjliga nivåer för en organisation att engagera sig i ESF-processen. Alla tre är nödvändiga för att skapa ett bra forum.

1. Mobiliserande engagemang: Att mobilisera människor för att delta i forumet. En mobiliseringskommitté kan ha rent praktiska uppgifter, som att hjälpa till med anmälningar och ordna bussresor eller informera om forumet och processen på det lokala planet.
2. Politiskt engagemang: Att arrangera programpunkter under forumet och på så sätt delta i utformningen av innehållet på forumet.
3. Organisatoriskt engagemang: Att aktivt gå in i den förberedande processen för ESF, och arbeta med att skapa själva forumstrukturen och finansieringen av forumet. I termer av kontaktskapande och möjligheter till långsiktiga samarbetsrelationer är detta mycket värdefullt. Detta kan göras både på lokal nivå i Sverige, på nordisk nivå genom att delta i organisationsgruppen, och/eller på europeisk nivå genom att engagera sig i EPA-mötena.

Vill du ha mer information om ESF eller om hur du och din organisation kan delta, kontakta initiativkommittén för ett ESF i Skandinavien: esf2008@gmail.com.

Se även vår hemsida <http://www.esf2008.org>

WSF:s principförklaring finns i sin helhet på <http://www.forumsocialmundial.org.br/> under rubriken Charter of Principles.

ESF:s europeiska hemsida är: <http://www.fse-esf.org>. Där finns även länkar till tidigare forum.

